

vsako župnijo. Slišali smo, da se je bilo za razpisano tukajšnje nadučiteljsko službo oglasilo dvanajst prošnikov iz bližnjih in daljnih krajev, med njimi tudi več starejših, dobro zaslužnih učiteljev. Častitamo g. Svetlinu prav iz srca, da se mu je posrečilo v takih razmerah službo dobiti. Veselo ga bomo sprejeli. Le skorej naj pride in svojo novo službo nastopi!

Iz Dola pri Hrastniku. (Bralno društvo.) Bil je zares lep in nam nepozabljen dan 13. avgust! Naš mirni Dol je bil ves v praznični obleki in ljudstva od blizo in daleč se je kar trlo. Vsa vas v narodnih zastavah je kazala, da se v njej kaj veselega godi. In tako je tudi bilo: ustanavljali smo namreč »Bralno društvo.« Mi Dolanci pokazali smo, da smo vneti za katoliško-narodno stvar, naši vrli sosede in gostje pa so v velikem številu priznavali ustanovljenje tako potrebnega društva. Vsa hiša g. Peklarja v spodnjih in zgornjih prostorih bila je prenapolnjena domačinov in gostov, in velikim morali so zunaj mize pokriti. Posebno hvalo izrekamo tukaj našim bratom in sestram onkraj meje, požrtovalnim vrlim sokolcem iz Zagorja; 21 izbornih pevcev in pevk prišlo je zapet našemu društvu prvi pozdrav; njim pa so se pridružili še drugi gospodje iz Zagorja. Za njimi prišlo je v največji vročini in urnih korakov preko Ojstrega 18 pevcev iz Trbovelj s svojim načelnikom. Nismo se nadjali, da že tudi tako izborna pojó, ker so še le letos si društvo ustanovili. Pa še eden izvrsten mešani zbor nas je počastil, namreč iz Laškega trga pod vodstvom gospoda Flisa; bilo jih je tudi 11, tedaj 50 pevcev in pevk. Ne vem, če so že kateremu društvu v tako obilnem številu peli pri zibelki. Najprisrčnejša hvala vsem! Točno ob 3. uri popoldne otvorijo č. g. župnik Anton Fischer s prisrčnim, pozdravom veselico in zborovanje, končavši s trikatnim živjo na presvetlega cesarja, v kateri klic je vse ravzoče ljudstvo gromovito zaorilo. Ko konča Zagorski mešani zbor prelepo pesen »pri peči«, priveže zadnjim besedam:

„Poln težav je in britkosti
Začetek vsake učenosti.“

slavnovstni govor novoizvoljeni predsednik č. g. Anton Šebat, navdušujoč navzoče po geslu »Bog in narod« za novo društvo. Sklepne besede po pesniku Gregorčiču:

„O mati moja domovina,
Ljubezen moja ti edina,
Ti moja skrb in bolečina,
Bog čuvaj dobronamerni te,
Bog živi te, Bog živi te!“

povzročile so zopet, kakor iz enega grla, po sobanah glavni živio. Za tem se je vpisalo domačinov in bližnjih sosedov 123 udov. Krasen začetek! Vesele slovenske pesmi pa so vmes popevali navzoči trije pevski zbori. Tudi dva brzojava izrekla sta svoje veselje nad ustanovo tega društva: 1. »Novemu bratskemu društvu gromoviti živio! Živeli osnovatelji in udeležniki. Zagorski Slovenci.« 2. »Novega boritelja za narodno idejo presrečno pozdravljajo izostali Slovenci v Laškem trgu. Bog in narod.« Ni čuda tedaj, ako pravijo, da Dolanci še take veselice imeli niso ali ako Bog da in sreča junaška, bomo jo zopet imeli. To je bila še le — botrina.

Iz Gotovelj. (Svarilo.) Redkokedaj se oglasi kdo iz naše prijazne vasi s kakim dopisom v »Slovenskem Gospodarju.« No, saj pa tudi ni čudo; dela imamo do vrh glave in naše roke so okorne ter ne znajo peres gladko voditi. Zato pa tudi meni ne zamerite, če Vam danes bolj po domače nekaj povem, kar se mi v zadnjem času pri nas ne dopade. Navajeni smo bili dosedaj, da so nas Gotoveljske fante povsod čislali in nas celo v časopisih kot zavedne in mirne mladeniče hvalili. V zadnjem času pa so začeli neki še mlečnozobi in golobradi srboriteži po noči okoli tuliti in divjati ter celo mirno iz dela se vračajoče fabričane s kamenjem napadati ter

jih brez uzroka pretepavati. Kot starejši Gotoveljskih fantov čutim se dolžnega, da te mlade paglavce resno posvarim, da nam ne bodo nečasti delali in morali se celo pri sodnji zagovarjati. Po noči se ne spodobi okrog divjati ter nočnega miru kaliti. Če se še enkrat kaj enakega pripeti, kakor minoli petek večer, vzeli bomo starejši in pametni fantje namočeno vejo in korobač v roke ter bomo te srboriteže, ki se še ne vedo po fantovsko vesti, prav pošteno našeskali, da se jim ne bode več ljubilo, ljudem nagajati in celej fari sramoto delati. Toliko za danes v resno svarilo in poboljšanje! G.

Iz Dola pri Hrastniku. (Svečanost.) V četrtek na predvečer rojstnega dne presvitlega cesarja napravili so Hrastničani umetno razsvetljavo na visoki skali, prek katere so še pred nekaj leti urno, kakor blisk leteli po zraku s premogom obloženi vozovi. Krasno bilo je v tihi noči gledati velikanski kres, in lučice, ki so v različnih barvah visoko čez skale se podile v nebo, kakor bi hotele se med zvezdice uvrstiti; vmes odmeval je po zavoju bučeči grom iz velikih topičev, in razlegali se vbrani glasovi domače godbe. Počasno in mirno pomikal se je polmesec od visokega hriba tja na Hrastniško skalovje, kakor bi hotel tudi zvedeti, kaj se je danes zopet tako iznemirilo na tej tihi zapuščeni skali. V petek pa se je streljalo v Dolu, kamor je k sv. masi ob 8. uri prišlo nekaj gospode in mnogo ljudstva. Kaj milo pa mi je bilo pri srcu, ko je h koncu sv. opravila okolu 500 šolarjev prav navdušeno zapelo cesarsko pesen.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Ker so skoraj vsi ministri na dopustu in torej ne na Dunaju, je vse politično delovanje na miru in listi imajo svojo težavo, da napolnijo svoje predale; kar se v njih piše, ni veliko več vredno, kakor besede politikov — pri pivu. — Med delavci na Dunaju, pa tudi po drugih večjih mestih se razpravlja vprašanje, kaj naj storijo, ako se v naši državi ne vpelje splošna volilna pravica. No, če se le-ta tudi vpelje, zato še ne bode stanje delavcev bolje, vsaj tako, kakor si ga želijo, kajti tako sploh ni mogoče. — Strah se lotéva Dunajčanov, ker je kolera že v mestu. Za-njo je doslej umrl še sicer le eden delavec, toda kdo zna, če se strašna morilka ne loti svojega dela z večjo močjo?

Češko. Pri Mladočehih je nevarno, da se ne razcepi njih stranka na dvoje. Dr. Gregor, lastnik »Narodnih listov«, je trd mož in ne trpi, da še kdo drug kaj velja, če mu on ne privoli veljave. Poslanec dr. Masaryk najbrž odloži svoje poslanstvo, ker si je z dr. Gregrom v navskrižji.

Štajarsko. Ni še bila rakev nad pokojnim knezoškofofom sekovskim zaprta, pa so liberalci že ugibali, kdo da postane škof v Gradci. Ni treba nam reči, da je to njih ugibanje, kakor prerano, tako neslano! — Med nemškimi konservativci se dogovarja več mož, ne kaže-li, da se osnuje v državnem zboru katoliška stranka? Nekateri možje, izlasti gornje-avstrijski so za to, drugim pa se dozdeva, da še ni za tako stranko prava doba. Kedaj pa tedaj pride?

Koroško. Veliko je upanja, da se posreči slov. rodoljubom napraviti v Velikovecu ljudsko šolo za slov. otroke. Se ve, da bode ovér še veliko, toda postava govori za potrebo take šole in samo »nemška pravica«, kakor se dobi v tej deželi, se ji zoperstavlja. — Ljudstvo se toži, da so poti v Podjurski dolini slabši, ali niti c. kr. okr. glavarstvo niti nemški (?) župani z baerndom vred se vam ne zmenijo za to!

Kranjsko. Na volilnem shodu v Novem mestu je poslanec Šuklje imel polno vrečo hvale za dež. vlado in od nje upa vse najbolje, zato se on drži — »napredne stranke«. Na to mu bodi, ali da zanaša razpor sedaj že tudi med slov. poslance, to mu naj prizanese, kdor more! Slov. rodoljub, posebno na Štajarju, pa mu za to ne vé hvale. — Ljudje so jako nejevoljni, ker se dela na Dolenjski železnici celo o praznikih, da-si za to ni potrebe. Čemu torej oskrunjevati sv. dneve?

Primorsko. Za dež. poslanca v Tolminskem okraji izvoli se najbrž grof Albert Coronini; nasproti pa mu stoji župan v Tolminu, zagrižen Lahón! — Otroški vrtec v Trstu se odpre jutri, dne 1. septembra. Ni dvoma, da vpišejo slov. stariši svoje otroke va-nj, če jih tudi laški moževi motijo, kjer je le in kolikor je mogoče.

Hrvaško. Madjari se kažejo tudi na Hrvaškem za ljute gospodarje ter nastavljajo po vsej deželi Madjare za urednike, posebno v službah, v katerih je lepa plača. Domačih take službe ne dobi nihče, ali le če se zapiše madjarstvu.

Ogersko. Na večih krajih je bila letos že s pomladi kolera, toda prikrivali so jo, sedaj pa je imajo toliko, da je prikriti ni več mogoče. — Nekoliko je utihnilo sedaj o civilnem zakonu, vendar pa skrbijo judje, da se ne pozabi. — Se vé, da je njim tak zakon voda na mlin, ker so bogati in bi se radi ženili v plemenitaške hiše. Sedaj še to ni mogoče, ker jih loči vera. Tistokrat pa ne bode več vprašanja za vero, le za denar.

Vunanje države.

Rim. Da so sv. oče v Rimu frامasonom najbolj na poti, zna ves svet, ali tudi oni sami to priznajo, kedar se izpozabijo. Tako v zadnjem času Clemenceau, ki obžaljuje, da so sedanji sv. oče »modri in da gledajo dalje, kakor drugi ljudje«. Zadnje je že resnica, kajti namestnik so Kristosa, skala na morju in upamo, da se ob njo razbije tudi ladija frامasonov.

Italija. Ta država je mlada, vsaj v toliki meri, kakor se nam kaže od leta 1870, vendar pa hira, kakor starec, ki še živi, toda le v spominih na mlada leta. Kakor sedaj, tako se Italijanom še ni lahko kedaj godilo, kajti nekaterim manjka živeža, drugim zdravja, vsem pa denarja. Vsled tega pa je po mestih že vsak drugi, ki na tistem kolne—zedinjeno Italijo.

Francija. Republikanci so pri zadnjih volitvah zmagali, toda Bog zna, zakaj teh volitev niso prav veselili. Držijo se nekako klaverno, kakor da bi sami ne zaupali prav tem volitvam. No brez sile se že niso izvršile. — Predsednik republike je dal velik obed ter je hotel s tem pokazati, da je ozdravel, govornica pa nikakor ne utihne, da je bil ta obed ljudim le pesek v oči t. j. da bi verjeli na njegovo zdravje, če prav bi ga ne bilo.

Anglija. Vlada trdi, da je angleško mornarstvo sedaj dobro in da se ni bati za-nj, ako pride do vojske na morju. — Zoper homerule, novo irsko ustavo, ščuje se vedno od naprotnikov ministra Gladstone in če pride do novih volitev, v resnici ni gotovo, če se dobi večino za-se.

Nemčija. Vojvoda Ernest v Gothi je umrl in drugi sin angleške kraljice, princ Albert je njemu naslednik. To Nemcem ni čisto povolji. Oni bi najrajši videli, da vojvodina preneha ter se združi z nemškim cesarstvom, ali to ne gre tako lahko, brez hrupa.

Rusija. Že dalje časa ima le-ta država trgovinsko vojsko z nemško in obe državi imate od nje škodo, ker se blaga veliko manj razprodaja. Vsled tega dobite tudi manj davka, ali obe ste ponosni ter nobena noče reči prva: Zadosti je, poravnajve se! Nam in sploh so-

sednjim državam pa je to prav, ker razprodamo zato tembolj mi, če imamo kaj blaga, katero se ondi spravi v denar.

Bolgarija. Letos je nenavadno dobra letina v tej državi in kar je posebej dobro, je to, da ljudje lahko spravljajo pridelke svoje pod streho, ne da imajo strahu pred kako politično homatijo. To je veliko vredno v mladi državi.

Turčija. Ker obhaja sultan Abdul Hamid letos neko obletnico, zasedenje prestola vseh mahomedancev, zato se pričakuje, da bode pomilostil več jetnikov, izlasti takih, ki dihalo sapo v ječah le zato, ker so se pregrešili zoper njega ali njegovo vlado.

Afrika. V nemški Afriki ali Kamerunu so domačini zopet prišli za orožje in bi radi napodili Nemce iz dežele. Doslej pa so imeli nesrečo ter je njih čete nemška vojska popolnem pobila.

Amerika. V združenih državah ne vedo prav, ali naj obdržijo samo zlati denar ali pa poleg njega tudi srebrnina v veljavi. Pri zadnjem glasovanju ni prislo do odločbe. Velja že torej oboje, zlato in srebro. — Pri razstavi v Chicagu bode primanjkljaj in kakor se računuje za več milijonov dolarjev. Smola!

Za poduk in kratek čas.

Pri Miklovi kapeli.

(Priobčil Fr. Mursič.)

(Dalje.)

„Kaj ljudstva pomenja ogromna množica,
Ki v cerkvico belo radostno hiti?
Zakaj li veselje presladko iz lica,
Mladini, starosti se svitlo žari?
Zakaj tako glasno zvonovi pojó,
In strel se razlega čez dol in goró?“

»In ova cerkvica tam vrh goré?« prašal me radovedno, potrpežljivi spremljevalec moj. Ej, to je cilj najinega potovanja, to je torej Miklova kapela! Oj, bodi mi tisočkrat pozdravljena, ti cerkvica bela! Se kot šibek deček sem tako srčno želel, videti te, priromati k tebi! In danes čez dolgo vrsto let izpolnila se mi je srčna želja, doletela me je izredna sreča, da te pozdravim, da v tvojem svetišču zadobim pomoči in tolažbe!... Stopiva noter, prijatelj moj! Viž, kako krasen pogled! Sredi oltarja stoji krasen kip, predstavljač Marijino vnebovzetje. Glej, ravno polaga blaga gospa Miklova nebeski kraljici prekrasen, zelen venček na glavo v znamenje goreče ljubezni in otroške udanosti, sin njen visokošolec J. Mikl pa ji pomaga pri tem lepem poslu! In kako sta že nakitila in ovenčala iz živih, pisanih cvetov celo kapelico! Krasni podobi Srca Jezusovega in Srca Marijinega ste kaj lepo ozaljšani; sv. Alojzij in sv. Ana tudi nista porabljeni. Prelepi kip sv. Roka ob steni obdaja krasen venec; ravno tako so tudi svečniki, sveče, ves oltar i. t. d. krasno nakinčani od pobožne rodbine Miklove.

Mrak se je vlegel čez dol in goró, množica vernega ljudstva zbira se okolu cerkvice, gori pa iz visokih lin zaslišijo se kar naenkrat zvonovi ter prično tako milo zvoniti in pritrkavati: Ave Marijo. V tem trenutku pa zadoni tudi vesela godba Svetinjskih godcev, zahrusči strel za strelom, pobožno ljudstvo pa vze v lično cerkvico in vsi kakor iz enega grla začno pobožno moliti: Zdravo Marijo! Že brli lučica pri lučici ter razsvetljuje sveti kraj, »večna luč« pa te opominja, da je tu pričujoč sam Jezus Kristus v presv. Rešnjem telesu. Odmolivši Ave Marijo podamo se venkaj in evo ti krasnega prizora: umetalni ogenj razsveti nenadoma vse navzoče v raznovrstnih barvah. Ta nenavadna prikazen